

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek
Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:
FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum
Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für
Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:
FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONNTAG, den 19. JANUAR 1976 • FK, D-6 FRANKFURT/M. 70, POSTFACH 70 0103 • Nr. 3.

Gesto dobré vůle Peking?

Po jednadvacetíměsíčním věznění v Čínské lidové republice, která je obvinila ze špionáže, vrátili se do vlasti tři důstojníci sovětských pohraničních jednotek. Kapitán Kurbatov, poručík Uskov a podporučík Bučelnikov přiletěli z Peking do Moskvy. Na letišti Šeremetěvo na ně marně čekali zahraniční dopisovatelé; tři důstojníci odvezl od letadla autobus s několika civilisty. Sovětské cestující, kteří také přiletěli z Peking, prohlásili, že navrátilci jsou ve velmi dobrém zdravotním stavu. — Podle původních čínských zpráv přistál jejich "ozbrojený průzkumný vrtulník typu MI-4" 14. března 1974 nouzově v S'nt'iangu, přes 70 kilometrů od hranic. Před tím prý letěl 400 kilometrů nad čínským územím se špiónážním posláním. Sovětský svaz už tehdy uvedl v odpovědi na protestní notu Peking, že přelet nebyl zámerný, že tříčlenná posádka vrtulníku měla pomoci zraněnému a že zabloudila za špatných povětrnostních podmínek nad čínské území. Pro Čínu to byla jen snůška lží. Trvalo 21 měsíců, než Peking na základě výsledků a zjištění konstatoval, že sovětské vysvětlení je "věrohodné".

Čínské gesto dobré vůle překvapilo zahraniční diplomaty a novináře v Pekingu a podnítilo různé spekulace hlavně proto, že čínská propaganda v poslední době nezmírnila, ale naopak vystupňovala protisovětské útoky. Jeden z pozorovatelů řekl, že propuštění tří důstojníků je pro Rusy po letech první dobrá zpráva z Peking a že to není jen novoroční gesto. So-

větský velvyslanec v NSR Tolstikov řekl západním diplomatům, že mu nejsou známy důvody nečekaného propuštění letců a že se nejedná o nějakou dohodnutou výměnu. Podle Reuterovy agentury prohlásil Tolstikov v rozhovoru s jedním ze svých kolegů, že krok Peking je mu úplnou záhadou. Političtí pozorovatelé nevylučují možnost, že Čína považovala údobí rostoucích neshod mezi Washingtonem a Moskvou v jednáních o omezení zbrojení a o zmírnění napětí za vhodnou k oslabení konfrontace. K revizi vztahů k Moskvě mohlo přispět i zjištění, že úplná normalizace styků s Amerikou je velmi zdoluhavou záležitostí. Podle názoru některých západních velvyslanců v Pekingu mohli Číňané učinit toto gesto v době, kdy finčí sovětské zbraně u jejich hranic v naději, že se podaří obnovit dvoustranná jednání o pohraničních otázkách, která uvažla před dvěma lety na mrtvém bodě.

Zároveň uveřejnila čínská tisková kancelář Hsinhua obsahlý článek, v němž varovala před vzrůstajícím nebezpečím nové světové války. Další vývoj prý závisí na obou supervelmocích, zvláště na Sovětském svazu, který se v rozepři se Spojenými státy stal v minulých letech útočnejší. Od převzetí moci, dodává Hsinhua, šel Brežněv dokonce dále než Chruščev, který hodně mluvil, zatím co Brežněv více podniká. Čínská agentura připomíná okupaci Československa, rozbití Pákistánu, soustředění vojenských sil na Dálném Východě, podél čínských hranic a především v Evropě, a konečně postup Moskvy v Portugalsku, na Balkáně a na Středním Východě. Příští den, ve zprávě svého dopisovatele o vývoji v Africe šla Hsinhua ještě dále prohlášením, že si stále více národů Afriky a celého světa uvědomuje, že sovětské revizionistické jsou "velezločinci", kteří rozpoutali a stupňují občanskou válku v Angole, a podkopávají africkou jednotu.

Střední východ

nadále problematický: ve Spojených národech žádá Egypt, aby byly zahájeny ženevské rozhovory s plnou palestinskou účastí. Sýrie klade jako podmínku jakýchkoli mírových rozhovorů odchod Izraele ze všech okupovaných území. Izrael odmítá. Je to začarovaný kruh...

SVOBODNÝ SVĚT SE UČÍ

Politické události ve světě posledních týdnů dokazují, jak se svobodný svět pomalu, ale jistě učí "diplomacii". Sovětského svazu nejenom znát, ale — světe div se — dokonce k němu zaujímat stanovisko a také se jí bránit. Několik drobných dokladů. Závěrečný neúspěch soustředěného náporu Moskvy na politickou okupaci Portugalska, o němž rozhodla naprosto jednoznačná podpora a pomoc prakticky celého socialistického světa, jako výsměch Moskvě, která se tak často vydává za průkopníka všeho socialistického a snaží se touto maskou svobodný svět podvést.

A nynější bitev v Angole, kde bojuje v zájmu komunistického imperialismu nejenom národ Kuby, ale i takzvaní vojenští poradci z Moskvy — včetně masového přísunu válečného materiálu, je jasným dokladem agrese za účelem získání dominantního postavení nejen v Angole, ale i v Africe vůbec. Neúspěšná a předčasně, bez jakéhokoli výsledku ukončená konference afrických států, která se v minulých dnech konala v Addis Ababě, také nikterak nedokazuje politickou suverenitu Sovětského svazu v této části světa, jak Moskva

očekávala a svobodný svět se obával.

A že by se détente mezi Sovětským svazem a Amerikou nacházelo alespoň ve stavu ucházejícím se také ani dost málo říci nedá — spíše naopak. Pravděpodobnější je, že mír v Angole a v Africe vůbec bude záviset na tom, co budou Washington a Moskva ochotny v zájmu odvrácení konfliktu mezi sebou učinit. A ani právě ohlášené obnovení dodávek válečného materiálu a zbraní Amerikou Jugoslávii pravděpodobně náladu Moskvy nikterak nezlepší, poněvadž je každému na první pohled jasné, komu eventuelně — se Jugoslávie bude nucena bránit.

A za největší politický neúspěch Moskvy v poslední době vůbec pokládáme podepsání dohody mezi Japonskem a komunistickou Čínou, jejíž hlavní klausule oba státy zavazuje, že rukou společnou se budou všemi prostředky snažit třetímu státu zabránit, aby nezískal v Asii dominantního postavení. A koho má tato klausule na mysli, to nebude pro nikoho těžké uhadnout. Co je k celé věci ještě nutno připomenout: že oficiální návštěva zahraničního ministra

SSSR Gromyka v Japonsku v těchto dnech měla právě za úkol podepsání této dohody mezi Japonskem a rudou Čínou zabránit.

Bude tedy mít soudruh Erežněv na sjezdu sovětské komunistické strany, který bude zahájen příští měsíc, plné ruce práce. Plné, jako ještě nikdy předtím! A to ani nemluvíme o situaci hospodářské, která bude pravděpodobně hlavním bodem celého sjezdu.

Pokus o smír

Mrtví na obou nepřátelích severo-ruských stranách, katolíků a protestantů, jdou do set. Britská vláda plánuje nový pokus o usmíření a o jakýsi modus vivendi a přijatelné rozdělení moci. Dva předešlé pokusy ztroskotaly: v roce 1974 díky generální stávce protestantských dělníků a loňského roku opět díky protestantské konvenci. Základním problémem je role katolíků v jakémkoli příštím vládním uspořádání Severního Irsku. Velká Británie tam vzala před čtyřmi lety vládu do vlastních rukou v marné naději, že pomůže zrodu jakési koalice.

TAKÉ HOKEJ A DÉTENTE...?

Minulou nedělí byl ve Philadelphii sehrán hokejový zápas mezi tamními Flyers a sovětským hlavním vojenským mužstvem, ke kterému se díky jeho průběhu dá také připojit otázka "détente a sport?"

Nejvýznačnějším z celého zápasu nebylo ani tak vítězství skvěle hrajícího amerického mužstva 4:1, jako skutečnost, že sovětské mužstvo po tvrdším zásahu jednoho amerického hokejisty odešlo po rozhodnutí svého trenéra ze hřiště na protest proti tvrdé hře. Rozhodnutí tedy ze stanoviska sportovního naprosto neúnosné, které také po šestnáctiminutovém přerušení hry bylo vedoucím sovětského mužstva Koloskovem odvoláno, a zápas dohrán. Hlavními střepinkami zápa-

su bylo, že sovětské mužstvo odmítlo nastoupit vzhledem k protisovětským plagátům rozvěšeným kolem stadonu, k rozehrání se. Eduard Snyder, předseda Flyers pak nařídil odstranění plagátů. Nesportovní odchod ruského mužstva zapůsobil na americké hráče tím způsobem, že ti to v dalším pokračování zápasu předváděli klasický —

tvrdý hokej, jehož výsledkem právě bylo vítězství 4:1. Převahu amerického mužstva dokazuje nejlépe počet střel na svatyně obou brankářů, 40 na branku Rusů a pouze 13 na americkou. Za připomínku také stojí, že osm členů sovětského týmu patří k sovětskému národnímu mužstvu, o což je úspěch Philadelphia Flyers ještě cennější.

Jak bude dále v Equadoru?

Tříčlenná vojenská junta sesadila presidenta a je odhodlaná sestavit převážně vojenskou vládu, slibující, že později kabinet "zcivilní". Naproti tomu equadorské politické strany — s mocí značně okleštěnou — požadují okamžité nové volby. Zatím se sjednotily v takzvané Civilní frontě pro jednotu. Naděje na volby však není velká. Equador má vojenskou vládu od roku 1972. Nynější junta má v programu prudký rozvoj olejářského průmyslu a zlepšení hospodářské situace.

O ČESKOSLOVENSKU

Obrovské škody

způsobily, jak už jsme psali, vichřice, které prolétly Evropou i v Československu. Na Českobudějovicku, například, potrvá několik let, než budou moci být zlikvidovány následky: změt' zpřerážených a vyvrácených stromů v tamních lesích představuje 700.000 plometrů dřeva . . . Jen na Brněnsku bylo poškozeno 300 telefonních sloupů a 800 kilometrů vzdušného vedení.

Normalizace kultury

Pochvaluje si RP: loni vyšlo o 35 titulů původní prózy a poezie víc než předloni. O kvalitě se nemluví, ceněna je "angažovanost" autorů. Nový svaz spisovatelů mohl loni — jásá Rudé právo — přijmout do svých řad třicet nových členů: "To, že sedm z nich bylo členy bývalého spisovatelského svazu, je ukazatelem stále postupující úspěšné diferenciaci . . ." Komentáře jistě netřeba.

Dopravní zmatek

nastal počátkem ledna, když na dobu asi dvou a půl roku byl přerušen provoz na tramvajových linkách mezi Museem a náměstím Republiky v Praze, to vše v souvislosti s překládáním kolejí. Na příkopě a výstavbou další části podzemní dráhy.

Soupravu zlatých

granátových šperků, která patřila k úspěšným exponátům ČSSR na světové výstavě v Montrealu, převzalo do svých sbírek pražské Uměleckoprůmyslové museum. Brož s prstenem a dva náhrdelníky byly zhotoveny v turnovském družstvu Granát, a Uměleckoprůmyslové museum jich bude v budoucnu používat i při výstavách československého soudobého šperku, které připravuje pro zahraničí.

Nové námořní plavidlo

Ve štetínských loděnicích postavili poslední ze série tříadvacetitunových lodí o nosnosti 32.000 tun. Plavidlo pro Československo, které s úspěchem absolvovalo týdenní zkušební plavbu po Baltickém moři, se jmenuje Třinec. Lodě o nosnosti dvatřicet tisíc tun byly dosud největší jaké se ve štetínských stavěly. Jsou téměř 200 m dlouhé, 24 m široké a 15 metrů vysoké.

Skupina pilotů

Československých aerolinií prochází v těchto týdnech v Leningradské akademii civilního letectví výcvikem na nových trenažérech, na nichž se učí ovládat JAK-40 a další sovětské stroje, které Československo nakoupilo v SSSR.

Hlavní příjezdová komunikace

směrem od Prahy byla uzavřena v severní části Českých Budějovic. Na mezinárodní silnici E 14 začala rozsáhlá rekonstrukce vozovky v délce dvou kilometrů. Výluka potrvá — do listopadu roku 1977!

Do světa

Loňský rok byl mimořádně úspěšný pro československé skláře. Pokud jde o export do zemí tvrdých valut, byl plán splněn na 109 procent. Největšími importéry českého skla a křišťálu jsou Itálie, Francie, USA, NSR, Anglie, Japonsko, Kanada a Austrálie.

Lépe v zemědělství?

Letos — v prvním roce šesté pětiletky — má Československo zvýšit hrubou zemědělskou výrobu proti loňsku o 3,4 miliardy korun. Proto se teď na vesnicích hledají veškeré možnosti — takzvané skryté rezervy — jak toho dosáhnout. Jednou z berliček mají být socialistické závazky a soutěže na "počet blízkého se XV. sjezdu KSČ."

Novou lékařskou

diagnostickou metodu — infračervenou termografii — vypracovali ve Vědeckometodickém středisku techniky infračerveného záření lékařské fakulty University J. E. Purkyně v Brně. Tato moderní metoda má mnohostranné využití: v chirurgii při aplikaci umělých hmot v cévních rekonstrukcích, v endokrinologii, očním lékařství, pediatrii atd.

Metral

se jmenuje nový nehořlavý druh laminátu, který speciálně pro výstavbu metra vyvinuli ve Státním výzkumném ústavu materiálů ve spolupráci s Výzkumným ústavem dřevařským. Metral nahradí dovážený materiál a má ušetřit nář. hospodářství ČSSR přes osm milionů devizových korun.

K NEUVĚŘENÍ . . .

V čs. tisku vyšel dne 10. prosince m. r. článek s nadpisem: Jmenovací dopisy 102 olympionikům. Přinášíme jeho doslovné znění:

Kandidáti reprezentace ČSSR na XXI. OH v Montrealu se sešli v úterý (9. 12. 75 — pozn. red.) v Praze na slavnostním setkání, které připravil ÚV ČSTV a Čs. olympijský výbor. Mezi čestnými hosty byli mj. tajemník ÚV KSČ Fr. Ondřích, úřadující místopředseda ÚV NF ČSSR T. Trávníček, vedoucí odd. společenských organizací a národ. výborů ÚV KSČ L. Procházka, zástupci MNO (=min. národní obrany — pozn. red.), federálního ministerstva vnitra, Svazarmu a řada dalších hostů.

Předseda ÚV ČSTV a ČSOV Antonín Himl poděkoval především veslařům, střelcům, košíkářům, cyklistům, kanoistům, vzpěračům, zápasníkům a některým jednotlivcům z dalších sport. odvětví, např. Daňkovi, Fibingerové, Tabákoví a Jurkovi, za vynikající úspěchy v letošním roce a rovněž vyslovil dík trenérům, vědeckým pracovníkům, lékařům, kteří mají podíl na dobrých výsledcích čs. reprezentantů.

Hovořil dále o blížícím se XV. sjezdu KSČ a jeho významu pro čs. tělesnou výchovu a sport a poděkoval v té souvislosti KSČ za vynikající podmínky, které vytváří pro vrcholový sport a čs. reprezentaci. "Ovšem nejcenějším darem XV. sjezdu KSČ mohou být medaile, a další dobrá umístění na OH v Montrealu," zdůraznil předseda. Podotkl, že dobré umístění ČSSR bude mít jistě odezvu i v politickém hodnocení účasti jednotlivých atletů a snahou čs. sportovců bude, aby výrazným dílem přispěli k úspěchu sportovců socialistického tábora v Innsbrucku i v Montrealu.

V závěru hovořil Ant. Himl také o tom, aby bylo co nejlépe využito zbývajících sedmi měsíců do OH k úspěšnému zakončení přípravy a vyslovil přesvědčení, že jmenování kandidátů čs. reprezentace a všichni další, kteří budou ještě nominováni, vydají vše za slávu své vlasti. Poté předal Ant. Himl jmenovací dopisy 102 kandidá-

tům čs. olympijské reprezentace pro XXI. OH v Montrealu. Atletka Joz. Čerchánová přečetla poté dopis kandidátů reprezentace ÚV KSČ, v němž se mj. hovoří o snaze reprezentantů udělat maximum pro úspěšnou reprezentaci ČSSR v Montrealu.

V dopol. hodinách položila delegace čs. olympioniků věnce

v Památníků národ. osvobození na Vítkově k hrobu prvního dělnického prezidenta Klementa Gottwalda a k hrobu zakladatele FDTJ a organizátora první manínské spartakiády J. F. Chaloupeckého.

Naše poznámka: bez komentáře a bez poznámky.

CAE

SBĚRAČ ODPADKŮ MEZI SVÝMI

Pod titulkem Sběrač odpadků — soudruh Velč, jsme v listopadovém vydání našeho listu (číslo 47) vylíčili, jak se vcelku neobratný český agent bez úspěchu pokusil koupit od zaměstnance vojenské knihovny ve Washingtonu tajné listiny pentagonské. Příběh jsme zpracovali podle časopisu Army Times z konce října 1975. O tomto českém špiónovi psal také vojenský časopis Journal . . .

Nyní se dovídáme, že publicita soudruhu Velčovi poněkud zkrátila americký pobyt. Jsa vojenským atašé čs. velvyslanectví v USA, kteří jsou vysíláni na čtyři roky, měl se tu zdržet do letošního jara. Avšak již počátkem prosince byl poslán domů. Jeho příští kariéra je nejistá . . .

Jeho nadřízený, plukovník František Sýkora z čs. ambasády, odmítl zprávu o předčasném odvolání špiona Velče komentovat. Řekl novinářům z časopisu Journal: "Přečetl jsem si, co jste napsali ve vašem časopise a nebudu se s vámi bavit . . ." Což je odpověď rozhodně méně humorná než ta, kterou soudruh plukovník nabídl loni v září, když se ho týž novinář zeptal, jak to bylo s pokusem agenta Velče podplatit amerického občana. Tehdy František Sýkora pravil: "Českoslovenští vojenští atašé za informace neplatí, váš článek o soudruhu Velčovi byl chybný . . ."

K čemuž komentáře zajistě netřeba.

Sdělení redakce a administrace

Vzhledem k lepšímu zabezpečení dodávání Amerických listů rozhodlo se vydavatelství v New Yorku přenést evropskou redakci EL do Frankfurtu nad Mohanem a expedici a administraci do Švýcarska.

Adresa evropské redakce: EL, D-6 Frankfurt/M 70, Postfach 70 0103.

Adresa evropské administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelstr. 37, CH-8330 Pfäfers-ZH, Schweiz.

Platit můžete:

- bankovním převodem v Německu nebo z ciziny na adresu: Frankfurter Kurier, Konto Nr. 64 00 220, Commerzbank, 6 Frankfurt/M. 90, Gräflstr. 85, Připíšte účel platby: EL

- červenou poštovní poukázku (z ciziny mezinárodní) na adresu: EL, 6 Ffm 70, Postfach 70 0103 s udáním poštovního šekového konta, tedy: Postscheckkonto 3281 90 — 608, Postscheckamt Frankfurt.

- v Německé spolkové republice lze též platit zelenou složenkou "Zahlkarte" (čistou obdržíte zdarma na každém pošt. úřadě) a vyplníte ve všech dílech; nezapomeňte účel platby: EL na číslo Postscheckkonta 3281 90-608, Postscheckamt Frankfurt/M a adresu EL, 6 Ffm 70, Postfach 70 0103.

- ve Švýcarsku můžete zatím platit odesláním poštovní poukázky na konto 80 — 898 s udáním "z. G. Americké listy"

- převodem z banky na: Schweizerischer Bankverein, Fil. Obstrass, 8033 Zürich s poznámkou "z. G. Americké listy P5-622 '890".

Roční předplatné (52 čísel) činí v Německé spolkové republice DM 46, pololetně DM 23, čtvrtletně DM 11,50

ve Švýcarsku ročně SFr. 50.00, pololetně SFr. 25.00, čtvrtletně SFr. 13.00

v jiných zemích v příslušném přepočtu v jiné měně

ZAJÍMATE SE O DENI V ČESKOSLOVENSKU?

ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je holavýr. místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lecky unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu:

EVROPSKÉ LISTY,

FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254
Přihlašuji se za odběratele "Evropských Listů" a předplatné zaplatím poštovní složenkou (celoročně, pololetně, čtvrtletně. Nehodíte se škrtněte. Roční předplatné S. Fr. 50.00, pololetní S. Fr. 25.00, čtvrtletní S. Fr. 13.00 nebo nepočít v jiné měně. Předplatné je možno uhradit i šekem nebo money order.

Jméno:

Adresa:

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Universum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: 826-1998. Vedoucí redaktor: J. Martinek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL, D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

O AMERICE

Ferdinand Peroutka

II.

V osmnáctém století baron Montesquieu, francouzský filosof a státník, psal v jednom ze svých pojednání, že jen malé státy jsou vhodné pro demokracii. Jistě měl na mysli sousední Švýcarsko. Myslel moderně, pokud to bylo možno uprostřed osmnáctého století, ale velikost Francie mu působila rozpaky. Mohl se tehdy domnívat, že Francie je velká, tedy podle jeho these nikoli vhodná pro demokracii. Spojené státy severoamerické prostírají se přes nesmírné plochy od jednoho světového oceánu k druhému, přesto je to demokratický stát, jediná demokratická velmoc ze tří opravdových dnes velmocí. Je známo, jak Rusko a Čína přemahají svou rozsáhlou diktaturou. A na rozdíl od všech evropských států Amerika nemá tu tradici silné ústřední vlády, již po sobě zanechaly monarchie. Složila se na ohromném prostranství z malých autonomních společenství a osad, autonomie byla nejdříve, stát potom. Nikdy se příliš nesnažila to jinak upravit, autonomie, federalismus patří k jejímu pojetí svobody. Tu mohou vznikat problémy, jež jiné, centralisovanější státy v té síle nemají. Mezi speciální problémy Ameriky zařadíme také její hmotný úspěch. Ne, nesnažíme se vymyslet paradox. Už ve spisech ze sedmnáctého a osmáctého století vyskytují se poznámky, že hojnost a nespokojenost tak často přicházejí spolu jedněmi dveřmi, že "každý sedlák to ví". Z tohoto starého svědectví můžeme vyvodit, že přes svou podivnost je to jev v historii zakořeněný. Hmotný úspěch Ameriky zakládá se ovšem také na tom, že její území nebylo zničeno ani první, ani druhou světovou válkou. Ale vedle této příznivé osudy bylo i přičinění, jež nepostrádalo politickou filosofii. Na konferencích se stá-

ty Jižní Ameriky zástupci Spojených států severoamerických vždy vykládali, že svoboda není jen následovním náhodným politickým cílem, nýbrž také nejspolehlivější nástroj hospodářského rozvoje a sociální spravedlnosti, otevírá zdroje i země i lidské mysl. Dílo svobodné americké vědy ve svobodném americkém prostředí vskutku nedává příležitost kritizovat, že Američané jen řečňali. Nikdo to neví lépe než sověty. Opakovaně vyhlašovaly soutěž s Amerikou ve všech oborech a zase ji odvolávaly. Nesvobodná věda opakovaně zůstávala za vědou svobodnou. V letech šedesátých, která tím i jiným, ne tak dobrým budou památná, uskutečnila se nejvyšší prosperita Ameriky. Vyspělá výroba chrčila výrobky, mzdy rychle, někdy skokem stoupaly, zdálo se, že roh hojnosti sem se naklonil a že stát má prostředky na všechno. Povzbuzen tím, jeden z kandidátů na prezidentství navrhl, aby americký stát daroval dva tisíce každému svému občanovi, také nemluvněti. Tak pevně, zdálo se, Amerika vězí v blahobytu. Luxus připadal tak blízký, že stačí po něm sáhnout. Vláda byla sebevědomá, vyhlásila ušlechtilý program "Velké společnosti", který, sliboval, že všechny potřeby člověka, hmotné, politické i duchovní budou ukojeny. Nejvyšší možná míra svobody byla přiznána jedincům, sebevyjadřování jedince slovem nebo činem se rozmohlo jako princip, nad nějž není.

Spisy sedmnáctého a osmnáctého století měly pravdu, jakýsi do historie vbudovaný mechanismus i tentokrát způsobil, že s hojností přišla značná nespokojenost určitých vrstev, nebo, můžeme říci mírněji, dostavila se bujnost těch, kdo pocítili, že nemusí se už starat o věci základní. Právo na luxus i zábavu oposice bylo ohnivě žádáno a vybojováno. Opět jed-

nou citujeme výrok, který se zdá opodstatněný: "Ještě žádný dobrý čin nezůstal nepotrestán". Když Amerika dala nejvyšší možnou míru občanské svobody, někteří se osmělili a žádali ještě právo na bezuzdnost. Zprávy o jejich výkonech, které často nebyly více než šprýmy, se šířily po světě.

Necht' se nikdo neklame o tom, co je Amerika: štít demokracie a svobody. Zprávy o tom, co se v ní děje, mají být sledovány se zatajeným dechem těmi, kdo chtějí zůstat svobodní. Kdo to si neuvědomuje, neví, v čem žije. Někdy však se objevuje jakýsi škodolibý protiamerikanismus. Žádáme dovolení, aby nevděčnost v životě veřejném se nám stejně protivila jako se protivila v životě soukromém. Dvakrát v tomto století se Amerika vypravila do Evropy, aby zachránila svobodu. A dnes: jestliže ne Amerika, která jiná síla? Ze všech nevděčností nejhorší je ta, která je politicky slepá.

Jsou stížnosti na to, že svět se amerikanisuje. Jistě se v něm amerikanisuje, nejen dobrovolně, nýbrž i s touhou. Lidé by se neamerikanisovali, kdyby doma našli řešení některých věcí. Americké vynálezy ulehčují praktický život a širokým vrstvám dávají přístup k tomu, co dotud bylo výsadou bohatých. Uvedme jen, jak americké přístroje ulehčují ženám starobylé otroctví kuchyně. Nelze rozumně očekávat, že by lidé ve jménu tradice lpěli na větší námaze a nepohodlí než je nezbytné.

Upřímní Angličané a Francouzi neváhají před touto diagnosou, že největší část protiamerikanismu v jejich zemích je případ prosté závisti a podrážděnosti nad vlastním ústupem ze slávy. Amerika, ne Anglie, je nyní finančním centrem světa. V diplomacii Amerika zasedla na to místo, jež Anglie a Francie mívaly. Budme tedy protiameričtí. Ti, jimž je vytýkán protiamerikanismus, někdy odpovídají: co chcete od nás? kdo více a hruběji kritizuje Ameriku než Američané sami? proč bychom vás měli milovat více než vy sami sebe milujete?

Abychom se zbavili vlastní námahy, často jen citujeme, jestliže nalézáme, že někdo už vyjádřil naše myšlenky. Anglický básník Stephen Spender byl kdysi jeden z nejvýznamnějších členů komunistické falangy v Anglii, ale napsal nyní: "Američané mají mezi sebou nejprotiameričtější lidi. Američané mají mezi sebou nejprotiameričtější lidi na světě. Svět je jimi zaplaven. Jsou tak patriotičtí, že útočí na všechno ve své vlastní ze-

Lenin v Curychu

Generaci lidí, kterými je dnes 30-40 let a kteří vyrostli v některém ze socialistických států, bude asi těžké přimět k tomu, aby četli novou knihu A. Solženicyna "Lenin v Curychu" (YMCA-Press, Paris, 1975). Tato generace byla odchována na Leninově mytiku, byla nucena skloňovat jeho jméno ve všech pádech, ve všech školních předmětech a ve všech třídách od základní přes střední až po vysokou školu. Dokonce už Leninova novinová fotografie na obálce vyvolává nepříjemné asociace: povinnou výzdobu školních nástěnek, povinné pionýrské a svazácké schůzky k nejhrůznějším Leninovým výročím, názvy ulic, náměstí, parků, atd. ve všech městech, městečkách i vesnicích.

Proto před potenciálním čtenářem vystává především otázka: je ta kniha vůbec nutná? Není na ni škoda času? Kniha vznikla z kapitol, které autor vyřadil ze svého románu "Srpen 1914" a z připravované knihy téhož cyklu "Březen 1917". Lidé Lenina poněkud v jiném světle, než jsme byli zvyklí z nástěnek a slavnostních shromáždění. Lenin zde vypadá ne jako "NĚKDO", ale jako "NĚCO". Jako Veliká Nula. Sledujeme ho v období těsně před Únorovou a těsně po Únorové revoluci. Jeho "činnost" je omezena na pozorování činnosti jiných revolucionářů, kteří v Rusku hýbou kolem dějin. Nemá chuť ani možnosti zúčastnit se aktivně revoluce, o níž užil celý svůj život. Je představitelkou pouhé bezmocné hrstky lidí, s nimiž nemá dokonce z ciziny ani spojení a je odkázán pouze na studium novinových článků. Jeho kalkulace je prostá: nechat bojovat jiné a pak si přivlastnit výsledky jejich boje. Je si vě-

dom toho, že síla není v množství, ale v organizaci. Je si vědom toho, že "k vyvolání stávků či demonstrací není třeba rozhodnutí většiny, dokonce ani jedné čtvrtiny masy, ba, dokonce ani jedné desetiny. Stačí osamělý výkřik z davu, jeden řečník, dva-tři chlapci, kteří zvednou pěst nebo klacky, a impuls je dán celé smně k zastavení práce či pochodu do ulice." Jeho filosofie je — intrika. Jeho heslem — rozděl a panuj.

Kniha je psána jakoby z Leninova pohledu na situaci. Události jsou hodnoceny jeho myšlenkami a slovy. Lidé jsou viděni jakoby jeho očima. Někdy je těžké rozeznat, kdy autor sám domýšlí a dotváří charakter a myšlenky svého hrdiny, a kdy jde o vlastní Leninova slova. Jelikož se jedná o umělecké zpracování a ne dokument, nejsou jednotlivé citáty blíže určeny pod čarou. Zřejmě tato skutečnost vysloužil autorovi řadu osočování se strany nepřátel, jichž má dost a dost.

Ruská emigrace přijala Solženicynovu knihu chladným mlčením. Ačkoliv kniha vyšla v Paříži především ruský, ruský exilový tisk se dosud o ni slovem nezmiňuje. Nechtějí prostě kritizovat autora a zřejmě nesouhlasí s objektem jeho zájmu: nač nosit dříví do lesa?

Solženicyn však nepsal svou knihu pro tuto starou emigrantskou generaci. Ti znají dost z vlastní zkušenosti a z dříve vyšlých knih. Solženicyn psal svou knihu právě pro generaci dnešních třicátníků až čtyřicátníků a pro ty, kdo zůstali na druhém břehu. Pro ně kniha znamená zcela nový pohled na starou věc. A tak jistě i toto dílo najde své čtenáře.

LIBUŠE OBRUSNÍKOVÁ

Ferdinand Peroutka: BUDOVÁNÍ STÁTU

První a druhý svazek expedován, třetí v tisku, čtvrtý a pátý připravován pro tisk.

Objednávky: GALERIE KRAUSE, Tumbelenstrasse 37, CH-8330 Pfäffikon-ZH

Objednávám výtisků I. svazku — II. svazku.
Přikládám šek (money order) na dolarů.
Jméno
Adresa
Podpis

Cena jednotlivých svazků \$6.20 včetně pošt.
Cena všech pěti svazků \$26.00 včetně pošt.

mi. Američan je hygienický, proto oni uctívají špinu. Američan chce mít úspěch, tak oni tedy hledají nezdar. Američan chce být účtyhodný. Tak tedy oni jsou oplzlí a vedou okázale nevýznaný sexuální život. Oni vyznávají, že svrchovaný cíl v životě je štěstí, a tak si berou právo ničit manželství a děti a vlastní zdraví a rozum, jen aby své štěstí našli."

Snadno cestují po světě — v Holandsku, Dánsku, Indii a jinde popouzejí proti Americe. Věří, že tím dokazují svou vlastní výtečnost. Řeč v jejich ústech ztratila všechnu disciplínu, rojí se nejextrémnější výroky. Jak snadno jim splyne s jazyky: "Rodina je fašismus. Univerzity nemohou být reformovány, musí být opuštěny nebo zavřeny." Od toho, kdo je tak nerozumný, že touží být jimi považován za inteligentního, vyžadují nesporné projevky vzteku. Nepochybovali jsme, že tyto hlupy se jednou zprotiví. V americkém pro-

středí to bývá jediná medicína. Amerika se nevyvinula k tomu, aby prostě zakazovala. Vrozený jí liberalismus ne vždy snadno nalézá princip, podle něhož by se bránila. Do jisté míry toto vše je jeden z těch trestů, jimiž bývají stíhány dobré činy. Velkým rozhodnutím Amerika rozšířila vyšší vzdělání do nejširších vrstev a musí počítat i s rolí, již bude hrát polovzdělanost. Je čínské přísloví: "Kdo ví všechno, je blažen. Kdo neví nic, tomu může být pomoci. Kdo ví napůl, zničí nebo i zemi." Američané nezvyklí tomu — jak Evropané zvyklí —, že věci po staletí stojí na svém místě. Když Amerika byla osídlována, všechno musilo být teprve vytvořeno. To není injekce konservativismu do žil společnosti. Žádná jiná země není tak přístupná novým ideím, někdy snad tak bezbranná proti nim. Amerika zůstává laboratoří světa — s občasnými risiky laboratoře.

ODEJDE PINNOCHET?

Chilský prezident Agostino Pinochet, který se dostal roku 1973 k moci pučem proti svému levicově orientovanému předchůdci Salvadoru Allendemu je vystaven stále většímu vnitropolitickému tlaku, a to nejen z řad opozice. Jeho autoritativní způsob vlády se už nelíbí ani některým představitelům armády. Jeden z nich na protest už resignoval. Je to generál Sergio Arellano Stark, šéf generálního štábu pozemních sil, co do pořadí třetí nejvyšší chilský důstojník.

K Pinochetovi zaujali negativní postoj i jiní generálové a deset z nich už před třemi týdny mu zaslalo list s vý-

Mezinárodní přehled

řý zastával v letech 1964 až 1970 úřad chilského premiéra. Frei sice rovněž usiloval o svržení marxisty Allendeho, ale demokratickým způsobem. Spolupráci s vojenskou juntou odmítl. Eduardo Frei má ve všech vrstvách chilského národa mnoho stoupenců a sympatizují s ním i mnozí důstojníci. To ovšem neznamená, že usilují o návrat ke skutečné demokracii. Demokratický systém pokládají pro Latinskou Ameriku za nevhodný. Jde jim v podstatě jen o to, vymýtit stupnidní výstřelky autoritativního režimu a zavést inteligentnější vládní metody.

BOURE NAD PYRENEJEMI

Výtržnosti, které se nedávno odehrály v městě Porto svědčí o tom, že komunisté a ostatní extrémisté se nechtějí smířit s vývojem, který v Portugalsku nastal koncem listopadu po nezdařené revolte některých vojenských jednotek proti vládě generála Azeveda. Na 5 tisíc vojáků se shromáždilo před budovou portské věznice. Pokusili se do ní vniknout a rebely tam uvězněné osvobodit. Národní garda jim v tom však zabránila, a to velmi tvrdým způsobem. Když neuposlechli výzvu, aby se rozešli, zahájila proti nim palbu a tři zastřelila.

Výtržníci se rozutekli a na-

stal klid. I mnozí demokraté si kladou otázku, zdali tak radikální zákrok byl nutný a zdali se tím vnitropolitická krise opět nepříostří. Rektor portské university zaslal prezidentu Gomesovi protestní telegram, v kterém kvalifikoval počínání národních gardistů jako vraždu. Nebylo patrně dost prozíravé povolat k zjednáni pořádku právě je. Národní garda je pozůstatkem Salazarova režimu a z toho důvodu poněkud zdiskreditovaná.

Portský policejní prezident však tvrdí, že zákrok odůvodnil poukazem na to, že útok demonstrantů proti věznicí byl předem připravenou akcí, řízenou v pozadí zahraničními silami. Podíleli se na něm ve větším počtu i mladí cizinci, kteří se vydávají za turisty. Jeden z nich byl při náporu na portskou věznici zastřelen: 22letý Němec z Hamburku, o němž sice jeho rodiče prohlásili, že se nikdy politicky neangažoval, ale k němuž se ultralevičácké skupiny přihlásily jako k svému stoupenci. Takových politických turistů, ačkoliv toho času není turistická sezona, je v Portugalsku, podle údajů lisabonského vojenského velitele generála Vasca Laurence přibližně 10 tisíc, a v zájmu portugalské bezpečnosti budou mnozí z nich ze země vykázáni.

Dějištěm politických demonstrací je také Španělsko. Tam se všek na nich podílejí nejen ultralevičáci, ale i příslušníci umírněných politických skupin. Žádají, aby král amnestoval všechny politické vězně, kteří se dostali do žalářů za Francova režimu. S tímto požadavkem se ztotožnili i někteří církevní hodnostáři, především barcelonský arcibiskup. Všeobecná amnestie, jak řekl, je nezbytným předpokladem k celonárodnímu usmíření. Podle údajů vlády se amnestie, vyhlášená koncem minulého roku vztahovala na 528 politických vězňů, to je přibližně na polovinu, ale opozice pravdivost tohoto tvrzení popírá. Prohlašuje, že jen 10 procent politických vězňů dostalo svobodu a že je jich v žalářích stále ještě aspoň 2 tisíce.

Ministr vnitra Manuel Fraga Iribarne, který je pokládán za nejliberálnějšího člena nové španělské vlády, všeobecnou amnestii politických vězňů přislíbil. Zároveň však doporučil demokratům zdrženlivost. Apeloval na ně, aby se vyvarovali všech unnáhlených, neprozíravých akcí a nepodléhali komunistické propagandě. Vláda, jak řekl, už připravuje amnestijní plán, ale dříve než přikročí k jeho realizaci, bude nutno vytvořit zákonné předpoklady, a některé zákony, především drakonický zákon proti terorismu zrevidovat.

GIEREK POD PALBOU

Terčem zostřené, i když nepřímé kritiky se stal také představitel polského režimu Edvard Gierek. Četní polští intelektuálové se postavili proti návrhu stranického vedení zakotvit právo strany na vedoucí roli přímo v ústavě a tím faktický mocenský monopol strany zlegalizovat. S jejich požadavkem se ztotožnil i primas polské katolické církve kardinál Štefan Wyszyński. Prohlásil, že zodpovědnost za stát a národ nemůže spočívat jen na jedné politické složce. Stát a národ mohou prosperovat jen když se na zodpovědnosti budou podílet všechny společenské skupiny. Tuto nepřímou výzvu k demokratizaci polského politického řádu přenesl kardinál v katedrále svatého Jana u příležitosti slavnosti mše k počtu již před válkou zemřelého, ale stále ještě populárního vůdce polské agrární strany Wincenta Witosze, který se osvědčil již za éry Pilsudského jako rozhodný odpůrce diktatury. S odvoláním na Witoszův politický program vzal kardinál v ochranu soukromý zemědělský sektor. Soukromí rolníci, jak řekl, jsou základem politické a hospodářské stability země. Nemá smysl budovat velkoměsta, urychlovat industrializaci a zanedbávat zemědělství, když Polsko musí dovážet obilí. Dříve dovedli polští rolníci vyrobit dost potravin nejen pro celý národ, ale i pro vývoz.

UTUŽUJÍ IDEOLOGII

V Albánii zahájilo vedení komunistické strany v čele s 67letým Enverem Hodžou novou ideologickou kampaň, kterou chce zřejmě i pro budoucnost znemožnit každé usmíření s Moskvou. Hodža, který vládne v Albánii od roku 1944, kdy jeho partyzáni vyhnali nacisty, uveřejnil nyní své projevy, dopisy a dokumenty z druhé poloviny roku 1960, tedy z údobí, kdy vyvrcholila roztržka s Moskvou. 2 miliony 400 tisíc Albánců má studovat vydání těchto spisů, jejichž podstatné části vyšly i v cizích jazycích. Vztahy mezi Tiranou a Moskvou byly napjaté od poloviny padesátých let, když Albánci odmítli odsouzení Stalina Nikitou Chruščevem a jeho usmíření s jugoslávským prezidentem Titem. Čína tehdy zaujala právě tak rozhodné zamítavé stanovisko jako Albánci a když se Chruščev pokusil přimět účastníky porady komunistických stran v Bukurešti v červnu roku 1960 k tomu, aby odsoudili politiku Pekingu, odmítl zástupce Albánie to učinit. Spor se přiostrčil a vyvrcholil v listopadu téhož

VČERA, DNES - A ZÍTRA?

Zpráva, že východoněmecké úřady dávají děti osob, které uprchly nebo se pokusily o útěk za hranice k adopci takzvaným spolehlivým komunistům — a vypovězení východoberlínského dopisovatele hamburského časopisu Der Spiegel, v němž byla tato zpráva nejprve otištěna, pohněvaly Bonn. Vláda kancléře Schmidta sdílí názor opozice, že činy NDR jsou pokáráníhodné, právně i morálně, nechce však reagovat přehnaně, protože se domnívá, že by to neprospělo ani věci ani všeobecným vztahům mezi oběma německými státy. Bonnská vláda dosud marně intervenovala ve dvou z prozatím pěti známých případů nucené adopce, ale její mluvčí oznámil, že východoněmecké úřady dovolily v minulých třech letech výjezd do spol. republiky devatenácti stům osmdesáti dětem, aby mohly žít u svých rodičů. Podle názoru bonnské vlády ztěžuje každá publicita její další úsilí o sjednocení rodin, což platí také o vykupování východoněmeckých politických vězňů, kterých zachránila už několik tisíc.

Známy český spisovatel Jan Beneš, který od roku 1969 žije ve Spojených státech amerických se nyní obrátil na intelektuály, politiky a umělce celého světa s prosbou, aby mu pomohli při získání výjezdního povolení pro jeho dvě děti, sedmnáctiletého syna a osmiletou dceru, které žijí v Československu. Československé úřady odmítají dětem udělit výjezdní povolení s odůvodněním, že to prý odporuje zájmům socialistického státu. Spisovatel Jan Beneš sdělil rovněž, že jeho dopisy, jakož i dopisy jeho ženy a dětí jsou cenzurované, přicházejí s velkým zpožděním a mnohdy jsou také poškozené. Také hračky, které posílá dětem, docházejí do Prahy rozlámány. Připomeňme při této příležitosti, že spisovatel Jan Beneš byl v roce 1966 v monstrprocesu vedeném proti němu, Pavlu Tigridovi a Karlu Zámečníkovi odsouzen ke 44 měsícům vězení. V roce 1968 byl předsí. Svobodou amnestován. Opustil Prahu v roce 1969, když se dozvěděl o plánech na jeho opětovné uvěznění.

roku na světové konferenci komunistických stran v Kremlu Hodžovým osobním útokem na Chruščeva, Albánské vedení nyní připravuje také změnu ústavy z roku 1946, formulované ještě podle sovětského vzoru. Čína je stále hlavním politickým spojencem Tirany a zdrojem hospodář. pomoci.

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

zvou, aby se svého úřadu vzdal. Vytkli mu, že nedodržel slíbenou lhůtu k provedení vnitropolitických reforem, že nerozpustil tajnou státní policii, že neprovedl účinná opatření k hospodářské konsolidaci a že nedovedl zlepšit špatnou pověst, kterou chilská vojenská junta ve světě má. Odpor proti Pinochetovým diktátorským způsobům vzrůstá také v katolické církvi a v křesťansko-demokratické straně, vedené Eduardem Freiem, kte-

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.75% přinese 8.17%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na šest roků

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplácíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připsujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$40.000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně.*

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021

aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,
Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

and

590 EAST 187 STREET
Bronx, New York 10458

„Prager Notizen“ . . .

Když jsem před nedávnem komentoval relaci hessenského rozhlasu zabývající se doškolováním lékařů v ČSSR, musel jsem autorům pořadu „Prager Notizen“ přiznat objektivitu při referování o úseku současného československého života, kde se docílují pozoruhodných výsledků. Bohužel se nelze stejně souhlasně vyslovit o relaci vysílané 7. prosince 1975, věnované současné situaci tvůrčí inteligence, venkovu a spartakiádě. Autoři patrně ve snaze být nekonformní a originální se stali (doutám nevědomky) nástroji režimní propagandy, která je až překvapivě a nebezpečně inteligentní a tolik odlišná od primitivní propagandy let padesátých. První část pořadu ukazovala několik českých tvůrčích pracovníků, kteří takřka „svobodně tvoří a pracují v Československu přesto, že nejsou členy KSČ a nikterak spjatí s režimem, ba dokonce mohl z komentáře vzniknout dojem, že tato svoboda je jim poskytována právě proto, že nejsou straníky. Viděli jsme J. Menzla, jak natáčí nový film, skladatele Felda, jak komponuje, grafického židovského původu, jak ilustruje Jobovu knihu a dokonce i její grafický list nazvaný „Cenzura“ a konečně pianistku B. Steinovou, jak hraje na křídlo značky Petroff. Žádný z takto předváděných intelektuálů neřekl jediné slovo do mikrofonu, ale z průvodního komentáře vznikl dojem téměř úplné tvůrčí svobody, škoda jen, že zmíněné až chagallovské ilustrace Knihy Jobovy měly text německý a jsou tedy patrně určeny spíše pro export než pro českou veřejnost. Vybrané ukázky měly podle komentáře vyvrátit na západě rozšířený názor o „kulturní poušti“ v ČSSR, který prý tak ochotně přejímají buržoasní listy „bürgerliche Blätter“) od exilových komunistů a levičáků jako jsou A. J. Liehm a J. Pelikán. Podle názoru autorů pořadu pomlouvají tito komunisté režim v Československu, protože se už sami nemohou podílet na vytváření čsl. kultury a protože režim přeje hlavně ne-straníkům, kteří se neangažovali v roce 1968. Vůbec byla z pořadu znát snaha odbourat jakýsi mýtus Jara 68 a reformního hnutí, které bylo v podtextu interpretováno jako pouhá palácová revoluce skupiny kompromitovaných soudruhů, kteří teď hledají podporu u buržoasie a maoistů a šíří fámy o „kulturní poušti“. Ono se vlastně v Československu nikomu nic neděje, až na pár převážně komunistických kverulantů není nikdo postižen, každý může svobodně rozvíjet své tvůrčí schopnosti, patrně lépe než v NSR, kde sou-

časná sociálně-liberální koalice pronásleduje radikály. A k radikálům by se měl vlastně řadit i Dubček a jeho přívrženci. Tak na ten křik a ty báchorky o intelektuálech pracujících jako topiči či pomocní dělníci! Dějiny přece nezačínají rokem 1968, tak proč prolévat slzy nad osudy historiků, kteří jsou v nemilosti právě pro svůj postoj z tohoto roku. Druhá část pořadu předváděla další idylku z dnešního Československa, pro změnu idylku rurální. Selské chalupy, které jsou vlastnoručně přeměňovány na víkendové domy tu byly interpretovány jako výraz české národní povahy, pevně zakořeněné ve venkovském prostředí. Záběry z dožínkové slavnosti, folklorních vystoupení a venkovských jarmarků doplnily tuto část pořadu. Že všechny ty chalupy jsou útočištěm před otráveným prostředím pracoviště a místem úniku z bytu pod dohledem domovní důvěrnice, to zůstalo autorům i divákům pořadu skryto, jen my víme, že to jsou „hradbičky“, jimiž se jednotlivci chrání proti okolí, tedy projev vnitřní emigrace. Toto vysvětlení hromadného úniku na venkov ovšem nevyhovovalo autorům pořadu, kteří chtěli předvést jakousi poslední oázu klidu a venkovských tradic ve střední Evropě a proto také navíc ještě ukazovali pěči věnovanou v Československu zanikajícím řemeslům, jako například výrobě došek. A na závěr a jako vyvrcholení: Spartakiáda (hlasatelem vyslovováno důsledně „špartakiáde“).

At' tvrdí nepoučitelní nepřátelé socialismu, že cvičenci byli sem nakomandováni, ale snad by soudný člověk nevěřil, že 120.000 diváků přišlo do největšího stadionu Evropy jinak než dobrovolně! Zkrátka a dobře, až na pár drobných nedostatků (a kde by nebyly?), je svět v pořádku, zejména v Československu, které brzy bude opět výkladní skříní socialismu, at' si Pelikánové a Liehmové vykládají o kulturní poušti co chtějí. Tým hessenského rozhlasu všechny tyto pomluvy hladce vyvrátil. Vždyť Božena Steinová může hrát na klavír a grafická (dokonce židovského původu) ilustrovat Knihu Jobovu! To jen my exulanti naděláme řečí kolem československého problému, který vlastně ani neexistuje. Nám ovšem, kteří známe současnou realitu v Československu jinak než z reportáží, se jeví autoři pořadu jako prodloužené rámě Husákovy režimu. Banalizování období, jímž se stalo Československo známým v celém světě, Jara 1968 a jeho představitelů prokazují západní žurnalisté kolaborantskému režimu v Praze velkou službu a měli bychom si

být vědomi tohoto nebezpečí, které v sobě skrývá bohužel inteligentně připravovaná propaganda. Je naší povinností, polemizovat s těmito žurnalisty a stále upozorňovat na skutečný stav věcí v Československu, tak, jak to činí jimi napadení exulanti J. Pelikán a A. J. Liehm.

Mudr. R. Hambach

POZNÁMKA REDAKCE:

Západoněmecký televizní pořad „Pražské poznámky“ byl připraven v pražském studiu hessenského rozhlasu (jen mimochodem: nejen podobné vlastní studio, ale i přítomnost korespondenta je už léta odmítána Prahou druhému celoněmeckému televiznímu okruhu ZDF) pražským dopisovatelem ARD a bývalým ředitelem hessenského rozhlasu Wolfem Hankem, který je znám svým přátelstvím k Jiřímu Hájkovi — šéfredaktorovi Trorby. Neznalost řeči, zjednodušené představy s blahosklonností zasvěceného včetně opakovaných příkladů z předcházejícího pořadu (mluvili o „pestrosti čs. kultury“, proč musel znovu opakovat stejné příklady jako malíře Šefranku nebo baletního režiséra Weigla?) a hledání srovnávacích příkladů raději v Číně než třeba v důvěrnější mu známé hnědé minulosti — viz komentář o spartakiádě, působily u Hankeho opravdu svérázně. Komentátor Frankfurter Allgemeine Zeitung napsal o pořadu: „Se skutečností čs. kultury nemají tyto poznámky nic společného. Že v této zemi se už sedm let neobjevil žádný pozoruhodný román, žádný exportu schopný film a divadelní hra, o které by se dalo mluvit, to nezval zpravodajce ani jednou na vědomí. Místo toho hanobil ponížené a dnes pod útlakem aparátu nejvíce trpící jako komunisty a ty, kteří o tom referují jako salonní socialisty. Osamělý bojovník, který proměnil realitu na fikci a vlastní fikci za špatnou realitu.“

Falklandské ostrovy,

skupinka poblíž polárního kruhu, obývaná dnes sotva dvěma tisíci lidmi, jejichž jedinou obživou je pastevectví, staly se předmětem diplomatické roztržky mezi Argentinou a Velkou Británií. Británie obsadila tyto ostrovy v roce 1833 a nedávno tam přijela vládní delegace studovat hospodářskou situaci. To vyvolalo rozhořčení argentinské vlády, která nyní vypověděla britského velvyslance. Argentinský velvyslanec v Británii, který byl momentálně doma, se do Anglie zatím nevrátil. Argentina tvrdí, že toto souostroví — nazývané jí Malvinské — je částí jejího území, ilegálně okupovanou Brity . . .

ŠALGOVIČ SPISOVATELEM

Přinesli jsme v říjnu články o závažné a rychlé kariéře V. Šalgovíče, generál-plukovníka čs. armády (povýšen r. 1971), plukovníka KGB (naverbován zřejmě za války v SSSR), předsedy společnosti čs.-bulharského přátelství (po srpnu 1968, kdy byl 25. 8. 68 pro kolaboraci zbaven všech dosavadních funkcí a zmizel z Prahy do Sofie, později do Moskvy, až se zase vynořil v únoru 1969 jako vojenský atašé v Budapešti) a nejnověji předsedy a poslance Slovenské národní rady a zároveň člena předsednictva ÚV KSS (z léta 1975). Povšimli jsme si i zpráv slovenského exilového tisku (Horizont), že V. Šalgovíč má být vrahem oslavovaného hrdiny kapitána Nálepky, původním povoláním učitele, který za války přeběhl ze slovenské armády na stranu Sovětů — jako sám Šalgovíč. Podle zprávy bývalého ministra obrany slovenského státu Čatloše, kterého Sověti odvěkli do Moskvy, měl Šalgovíč ve sporu o ruské děvče Nálepku zastřelit, ale čin byl utulán, Šalgovíč „získán“ pro KGB a budoucímu Československu opatřen nutný a zárný hrdina (Češi zase dostali Fučíka, který ve skutečnosti s gestapem spolupracoval). Bude ironií dějin, že Šalgovíč v souvislosti s Nálepkou se nyní ještě stává spisovatelem s povinností přísně střežit Nálepkův kult. V 1. čtvrtletí roku 1976 vyjde ve slovenském nakl. Obzor jeho kniha s názvem „Kapitán Repkin odchází“ (za 20 korun). Text doprovázený fotografiemi popisuje Nálepkův život od dětských let po založení 1. čs. partyzánského oddílu v SSSR a prý hrdinnou smrt v bitvě o Ovruc. A soudruh Šalgovíč se přihlásí ještě ve třetím čtvrtletí ze Slovenského spisovatele — jako autor úvodu k publikaci „Ján Nálepka v literatuře a umení“ (80 korun). Obsáhlá publikace zpracovává nálepkovskou tematiku v literatuře, výtvarném umění, hudbě, divadle, filmu a televizi. Viliam Šalgovíč se tím stává slovenskou Gustou Fučíkovou, — oba vydělají na zemřelých hrdinech slušné peníze.

ZDRAŽENÍ V MAD'ARSKU

Mad'arská vláda, jak se už delší čas očekávalo oznámila, že s platností od 5. ledna vstupují v Mad'arsku v platnost nové ceny některého důležitějšího zboží. Ceny stavebního materiálu a řeziva byly zvýšeny o 24 až 40 procent, nábytku o 34 procent, chemických hnojiv průměrně o 23 procenta, chemikálií na hubení rostlinných škůdců o 25 procent, menších zemědělských strojů o 15 procent, motorového oleje o 11 procent a různého jiného zboží, vyráběného z nafty o 13 procent. Podstatně byly zvýšeny též dopravní a poštovní tari-

fy. Cukr zdražil v Mad'arsku již před Vánocemi o 20%.

Cenová úprava povede bezpochyby k další inflaci, nicméně vláda prohlásila, že mad'arská měna je pevná a že důsledkem toho mohla kurs forintů vůči ostatním měnám zlepšit. Dolar bude mad'arská Národní banka účtovat místo dosavadních 43 forintů jen 40 forintů a rubl místo 40 forintů jen 35 forintů. Podle komentáře budapeštského rozhlasu vláda zrevidovala kurs forintů především proto, aby znemožnila import inflace ze Západu.

TUZEX zasíláme bezpečně a rychle

NEODKLÁDEJTE . . .

TUZEX-ové poukázky jsou nejlepším prostředkem jak potěšit příbuzné ve staré vlasti.

Již 50 let cestovní služby

vám zajistí bezstarostné a radostné cestování do Československa.

Nové snížené ceny na 22 až 45 dní

NY — Praha — NY	\$ 432.00
NY — Brno — NY	\$ 450.00
NY — Piešťany — NY	\$ 472.00
NY — Bratislava — NY	\$ 440.00
NY — Košice — NY	\$ 483.00
NY — Poprad — NY	\$ 479.00

Plus \$3.— U. S. daň

Tyto ceny jsou v platnosti od 1. listopadu do konce března. Mimo výše uvedených cen jsou ještě nižší — takzvané APEX-ceny. Informujte se u nás.

Chcete-li umožnit návštěvu příbuzného do USA, navštivte TATRU pro informace anebo napište.

Pro jistotu vždy jen

TATRA TRAVEL BUREAU, Inc.

1485 SECOND AVENUE • NEW YORK, N. Y. 10021
(při 76. ulici) Tel. RE 7-5972 — RH 4-6185

SPORT

• Don. Jackson, mistr světa v krasobruslení 1962 (Praha) vystoupí v únoru v dalších čtyřech představeních jedinečné pražské dětské revue "Stříbrné pohádky".

• Čs. košíkáři se utkali koncem roku 1975 čtyřikrát s týmem NSR. V Praze na turnaji Memoriálu Jiřího Doskočila vyhráli čs. reprezentanti 88:64. Na zájezdu do NSR vyhráli ve Wolfenbüttelu 83:72, v Hagenu 89:77 a v Giesenu 89:71.

• Bulhar K. Plačkov zlepšil světový rekord ve vzpěračském dvojboji v supertěžké váze na 422,5 kg. Dodatečně zlepšil i svět. rekord v trhu výkonem 198 kg.

• "Zlý muž" angl. kopané Nobby Stiles, který hrál za mistry světa 1966 se zase blýskl v nedávném benefičním utkání na počest záložníka Creranda. Střetla se dvě mužstva Manchester United: včerejší-vítěz PMEZ z roku 1968 a současný tým. Za starou jedenáctku hrál Bobby Charlton, George Best, Danis Law a také Stiles. Mladší vyhráli 7:2 a 37.000 diváků bylo spokojeno. Stiles nezapomněl nic ze své bezohledné hry minulých let: dostal žlutou kartu za faul a zdržování hry a ještě zaviniil vlastní gól.

• Arthur Ashe vydělal na světových tenis. dvorcích v roce 1975 350.000 dolarů a dalších 500.000 mu vynesla reklama nejen na rakety a sportovní výstroj, ale i od firem vyrábějících pohovky, Coca Colu, osvěžující nápoje, pivo a pod.

• Čs. nejvyšší soutěž volejbalistek odstartuje nový ročník pouze s osmi družstvy. Počet družstev v lize mužů zůstává nezměněn (10).

Telegraficky ze světa

Zpráva americké vlády o zdravotním stavu občanů US: vcelku zdraví, ale příliš kouří, piji a málo cvičí . . . • Sto tisíc dělníků vyšlo do madridských ulic protestovat proti vládní mzdové kontrole — největší množství manifestující proti vládě od doby, kdy se před šestatřiceti lety Franco zmocnil vlády. • Na odchodu z Tokia, kde byl na oficiální návštěvě, varoval Andrej Gromyko japonskou vládu, aby se nespolečovala s Čínou proti SSSR — "ve vlastním zájmu . . ." • Italské bezvládní pokračuje, president Giovanni Leone zatím marně dává dohromady nový kabinet. • Španělsko skončilo svou půlstoletou přítomnost v západní Sahaře. Poslední španělští vojáci se vrátili domů. • Hrozba Islandu, přednesená v NATO: neopustí-li britské námořnictvo islandské výsostní vody, Island z NATO vystoupí. • Přesně sedm malých rádek na předposlední straně měla zpráva v RP o úmrtí Čou-en Laje. • První oficiální návštěva nového španělského ministra zahraničí José Maria de Areilza platila Německé spolkové republice. • Podle informací z Thajska chystá laoská vláda násilné odtržení šestnácti thajských provincií, kde žije hodně Laosanů. • Organizace OSN pro výživu a zemědělství chystá program, podle kterého má být během čtyřiceti let africký kontinent zbaven působení mouchy tse-tse, šířitelky spavé nemoci. • Sovětská obchodní delegace v Portugalsku: "nezištně" nabízí pomoc rozvoji portugalského hospodářství, průmyslu a zemědělství. • Venezuela znarodnila naftový průmysl. • Podle marockého listu Matin na palubě sovětského plavidla, které zadržel marocký válečný člun poblíž marockého pobřeží, byly zbraně a alžírští důstojníci. • Kolem devíti tisíc Chileanů emigrovalo loňského roku do Bolívie. • Větrné smrště připravily v Belgii tři tisíce lidí o přístřeší. Sníh poškodil kalifornské citronovníkové plantáže. • V Turecku si studená vlna vyžádala deset obětí na životech. • Mrazy zasáhly i Krym. • Francouzské firmy postaví v Moskvě, blízko Sokolnického výstaviště národních úspěchů velký mezinárodní hotel. •

Čs. hokejové mužstvo, složené z devatenáctiletých hráčů vyhrálo v Davosu Spenglerův pohár.

• Anketu evrop. sport novinářů i nejlepšího fotbalistu kontinentu 1975 vyhrál Oleg Blochin (SSSR) se 122 body, před Beckenbauerem (NSR) 42 b., Cruyffem (Hol.) 27b., Bertí Vogtsem (NSR) 25 bodů a d.

• Olymp. hokejový výběr USA porazil v Colorado Springs B-tým SSSR, který tvoří hráči Spartaku Moskva, 6:5 a stal se bez porážky vítězem turnaje Waltera Browna. Turnaje se mj. účastnilo i SONP Kladno.

• Poslední dvojikolo ligy košíkářů před téměř dvouměsíční reprezentační přestávkou, vyneslo do čela oba tradiční rivaly VŠ Praha a Zbroj. Brno. Sparta porážkami v Olomouci (81:80) a Brně 106:85 klesla na třetí místo.

• Mistrovství Českosl. ve sport. gymnastice žen skončilo celkovým vítězstvím mladičké Brňanky Pihlůdkové.

• V Praze zemřela ve věku 67 let mistryně světa a mnohonásobná mistryně Československa v šermu M. Krábová-Šedivá.

• V odvet. utkání vzpěračů America-Evropa v Gettysburgu (USA) vyhrál čs. reprezentant Pavlášek supertěžkou váhu výkonem 372,5 kg. Alexejev ze SSSR se omluvil.

• Sportovkyně roku v NSR je lehká atletka Ellen Wallmann s 973 body, před lyžařkou Rosi Mittermaierovou se 837 b. Teprve třetí a se značným odstupem bodů skončila výškařka Ulrike Meyfarth, která zaznamenala pouhých 512 bodů.

• Rozhodčí Sergio Vasquez (Chile) vykázal při zápase Uruguay-Chile celkem 19 hráčů z hrací plochy a musel předčasně pro nedostatek hráčů zápas ukončit.

Mužstvem roku NSR se stal fotbalový tým Borussia Mönchengladbach s 1018 body. Klub byl založen 1.8.1900, do bundesligy postoupil 1965, mistrem NSR byl v letech 1970, 1971 a 1975, UEFA-Pohár vyhrál v roce 1975. Celkem 17 hráčů bylo 229krát povoláno do něm. národ. mužstva.

• Výsměch evropské kopané je umístění čs. reprezentačního týmu v listině nejlepších fotbal. týmů Evropy za rok 1975. Československo se umístilo na 1. místě (v devíti utkáních neprohrálo), před Jugoslávií a mistrem světa NSR. Ani šesté Španělsko neprohrálo, ale sehrálo pouhé 4 zápasy.

• První zápas mezi Švédskem a Československem v kvalifikační skupině házenkářů pro OH v Montrealu skončilo vítězstvím "Tre Kronor" 12:14.

• Jihoafričan Helmut Winkler překonal svět. rekord v jízdě na vodních lyžích. Trať 500 mil "ujel" za 6:15:48,9 hod.

• Na startu 29. ročníku Memoriálu Alfréda Nikodéma se na Hod boží vánoční sešlo na břehu Vltavy u Národního divadla v Praze 151 otužilců, z toho 31 žen. Nejstarším účastníkem byl Jiří Pokrovský (72), nejmladšímu bylo 17 let. Zájem o start byl tak veliký, že jednotlivé kluby smely vyslat na start jen nejlepší otužilce. Někteří plavali 100, vyspělejší otužilci 300 m a někteří se po "produktu" ráchali dále ve vodě a libovali si, jak je letos teplá.

• Tenisovou mistryni Austrálie se stala již potřetí za sebou domácí Ewonn Goolangová. Ve finále porazila čs. hráčku Renátu Tomazovou, 6:2, 6:2, která v semifinále byla úspěšná proti Švédce Exblomové 6:3, 6:2. Ve druhém semifinále porazila Goolangová M. Navrátilovou lehce za 57 minut 6:2, 6:2. Ve finále pak porazila Chris Evert Miss Goolangong 6:3, 7:6. Třetí místo obsadila Martina Navrátilová, když porazila Virginii Wade z Anglie 7:6, 6:0. Za třetí místo obdržela \$15.000.

• Anita Wolf z Norska vytvořila světový rekord ve skoku na lyžích žen výkonem 97,5 m.

• Reprezentační tým pozemního hokeje NSR absolvoval ne právě úspěšný zájezd do Pakistánu. Z pěti sehraných zápasů 4 prohrál a jen jednou hrál nerozhodně. Pakistánci ve dvou prvních zápasech nasadili vlastního rozhodčího, který domácím vítězství doslova věnoval. Vylučoval něm. hráče bezdůvodně, uznával branky dosažené rukou nebo po neodpískaných faulech a nastavoval hrací čas tak dlouho, než se mu podařilo "upískat" Pakistáncům výhru. Něm. svaz. trenér Klaus Kleiter pomýšlel dokonce na předčasný návrat domů. V posledním střetnutí, které bylo naprosto regulární, prohráli Němci 2:1.

• Sovětská hokejová mužstva CSKA Moskva a Křídla sovětů jsou na zájezdu v Kanadě. CSKA porazil New York Rangers 7:3, s Montreal Canadians hrál 3:3. Křídla vyhrála nad Penguins Pittsburgh 7:4, když "tučňáci" prohrávali již 5:0. V dalším zápase utřila Křídla první porážku od Buffalo Sabres 6:12, druhou ve Filadelfii od Philadelphia Flyers 4:1.

• V Cortině d'Ampezzo, na kterou mají obzvlášť špatné vzpomínky čs. olympijští hokejisté, se jel slalom žen, započítaný do Světového poháru. Vyhrála Fabienne Serrat z Francie celkovým časem 1:11,23 vt. Čs. reprezentantka Jana Šoltysová skončila jako pátá (po diskvalifikaci soupeřky) a Dagmar Kuzmanová byla osmá. Po sedmi závodech je v čele WC Rosi Mittermaier s 84 body před Rakušankou Totschingovou se 79 body.

• V poslední době se množí pověsti, že Günther Netzer, nyní Real Madrid, by měl být "odkoupen" pro NSR druholigovým FC St. Pauli. Rovněž se proslýchá, že o Cruyffa má zájem Hamburger SV.

Krajané - emigrace - exil

• Skladatel a hudebník Václav Vytvar, (dnes v Amsterdamu), působící donedávna v Německé spolkové republice a spolupracující také s exilovým černým divadlem "The Velvets" ve Wiesbadenu a nyní v Mainz (uvádějí zde na scéně městských divadel svůj druhý pořad "Lidská komedie") připravil a vydal dlouhohrající gramofonovou desku s Biblickými písněmi Antonína Dvořáka, (Ant. Dvořák je složil za svého pobytu v Americe 1892-1895 na verše z Bible Kralické) a Českými a slovenskými národními písněmi Jaroslava Křičky (1882-1969). Za Vytvarova klavírního doprovodu mohla deska vyjít ve spolupráci s holandskou sopranistkou Joyce Stroom, která respektuje v českém podání velmi citlivě souvislost mezi řečí a hudbou. Obálka desky, pečlivě upravená exilovým malířem Janem Kristoforim (Oslo), který právě byl vyhodnocen jako nejúspěšnější umělec roku 1975 a převzal v Římě zlatou sošku Marca Aurelia, má kromě češtiny i anglický a německý text. Možná ji objednávat za DM 19.90 nebo ekvivalent v jiné měně na adresách: Opus bonum, Allerheiligenstr. 52, D-6 Frankfurt/M. nebo Doaco, Herenweg 51a, NL-Breukelenveen (Post Maarsen), Nederland. Desku vydalo nakl. Konfrontace v Curychu a holandská firma Cabos. Václav Vytvar by chtěl v příštím roce vydat dosud neuveřejněnou hudbu Jana Nováka, komponovanou na latinské texty proti násilí a inspirovanou sovětskou okupací, včetně staré české hudby, nevydané dosud v Československu.

• V Paříži skončila a v Galerii Krause ještě pokračuje (společně s řadou jiných malířů) výstava obrazů Zdeňka Daška, který dnes žije ve staré Paříži. Narodil se r. 1931 v Pardubicích studoval v Brně u prof. Laciny a ukončil svá studia v Praze. V Československu ilustroval knihy a výtvarně spolupracoval s tehdejšími pantomimickým souborem Milana Sládka v Bratislavě (dnes Theater Keřka v Kolíně n. Rýnem). V r. 1968 přichází do Paříže, má své výstavy, které pokračují v Miláně, později v Kolíně n. Rýnem, Mnichově a ve Švýcarsku. Vypracoval si svou vlastní formu, ale nechce být tím označován za abstraktního malíře. O svých obrazech říká: "Každý chce někomu něco vzkázat, já vzkaz nechávám ve svých obrazech. Když si to lidé podle nálady přečtou, mají možnost vzkaz předat dalším . . . Emigrace mi dává volnost a ekonomické problémy bych měl jako malíř i v Československu."

• České nakladatelství CCC v Holandsku vydalo jako svou 23. publikaci za redaktorství Josef J. Staňka knihu České pohádky, (260 str. DM 19,30). Kniha s ilustracemi Andrei Kučerové a R. Kučery přináší výběr nejhezčích českých pohádek jako Čert a Káča, Prince Bajaja, Jak se Honza učil latinsky, O chytré princezně, Sedmero křkavců, Chytrá horákyne, Neohrožený Mikeš a j. V doslovu knihy se praví: "Chtěli jsme dát čtenářům, kteří jsou odtrženi od pramenů, nejen reprezentativní sbírku českých pohádek, ale i pomůcku a podnět pro paměť" . . . tam, kde se námět pohádek vyskytuje u několika autorů, volili jsme nejvýraznější projev. Snažili jsme se i typem písma navodit atmosféru "černých hodinek" vonících hořícím dřevem. Ponechali jsme i takovou volbu slov, která se dnes již běžně nepoužívají." Pohádky lze objednávat na adr.: CCC, Postbus 4149, NL-Haarlem, Holland.

• Západoněmecké noviny "Stuttgarter Zeitung" už několik let pečlivě sledují pozoruhodnou kariéru Jiřího Kyliána. Baletní choreograf a tanečník J. Kylián pochází z Prahy, vystudoval konzervatoř, později působil i v královském baletu v Anglii. Novou kariéru začíná roku 1968 ve Stuttgartu nejprve jako tanečník, ale brzy přesvědčuje svým talentem tehdejšího a mezitím zemřelého šéfa baletu Johna Cranka natolik, že mu dává možnost samostatné choreografie. Kylián vytváří tak šest baletů a začínají chodit nabídky od různých divadel. Roku 1974 přichází ta nej-lákavější — působit jako šéf moderního a světově proslulého Nederlands Dans Theater v Haagu. Kylián se loučí s věrným a zkušeným baletním stuttgartským obecníkem večerem nazvaným "Návrat do cizí země" na hudbu Leoše Janáčka. Slibuje, že na Stuttgart — město s bohatou baletní tradicí nezapomene. Jako šéf a choreograf holandského baletu NDT se nově hlásí s baletem Arnolda Schönberga "Jasná noc," kterým — dle kritiky — vykázal dosud svou nejzralejší a nejvyrovnanější práci.

A VŠICHNI DOHROMADY . . .

V roce 1953 založilo dvanáct hamburských žen z privátních prostředků spolek na podporu uprchlíků. Jednalo se především o uprchlíky z východního Německa, ale roku 1968 pomohla Barbara, jak se spolek nazývá, i 40. uprchlíkům z Československa. Českému hudebníkovi, který dostal dobré místo, ale musel mít pro něj vlastní nástroj, opatřila Barbara nutné prostředky, roku 1969 se sebralo na 250 tis. marek a mohl se pro potřebné uprchlíky zakoupit nábytek, připlatit na ošetření i nájmů za byt. Každý týden se Barbara ozývá z hamburského kulturního a politického týdeníku Die Zeit a v němž jménu vyzývá k podpoře.

I z Československa přicházejí noví uprchlíci bez dostatečných prostředků; navíc do nevalné hospodářské situace s milióny nezaměstnaných. A protože nemáme svou Barbaru, chce nějak pomoci alespoň redakce AL/EL. Dnes máme pro Vás první případ.

Dvěma mladým lidem-novomanželům (23 let) se podařilo přes Jugoslávii a Itálii utéci do Francie. Je tomu necelých 6 měsíců, co přišli do Paříže, kde se nyní naskytá možnost — pozvali francouzštinu — dokončit načatá studia z Prahy. Při svezení automobilem utrpěla F. úraz a nová zubní náhrada stojí i ve Francii velké peníze. Je třeba platit i nájem a v Paříži jsou i malé byty drahé. Podpora od francouzských úřadů se tenčí . . . Mladý F. zatím hledá bez úspěchu již tři měsíce práci, ale než dostanou příslibený azyl není vše tak jednoduché. Kdo z nás pomůže? Peněžitě dary s označením Paříž pošlete na konta: EL-Evropské listy, Commerzbank 6 Frankfurt/M. 90, číslo konta: 64 00 220 nebo Frankf. Kurier, 6 Frankfurt/M., číslo konta: 3281 90-608. Na přání rádi potvrdíme.

NOVOROČNÍ ANKETA . . .

Jak bývá v mnohých novinách zvykem, uspořádaly také Americké a Evropské listy svou novoroční anketu. Naše evropská redakce se obrátila na různé osobnosti českého nebo slovenského původu žijící v západních zemích se třemi otázkami.

Otázky zněly:

1. Hodnotíte život v emigraci v — exilu jako kladné období Vašeho života nebo jen jako nucený a dočasný pobyt? Co by měl podle Vás emigrant především dělat, aby totalitní režimy nezískávaly ve světě převahu?
2. Jak se bude, podle Vás, asi vyvíjet světová politika a tím také události v Československu, dejme tomu do r. 2000?
3. Abychom nezapomněli na uplynulý rok 1975. Co Vás v tomto roce nejvíce překvapilo?

Dr. S. Hofírek, Melbourne, Austrálie

1) Život v exilu hodnotím jako velmi kladné období svého života, a to z mnoha důvodů. V exilu mám přístup k pokladům světové kultury, ke knihám a časopisům z celého světa, a vím dobře, že tyto možnosti bych v komunistickém Československu neměl a tím by byl můj život velmi ochuzen. Zde mám také možnost svobodně cestovat a stýkat se s veřejnými činiteli v Austrálii a v některých asijských zemích, nebo si s nimi dopisovat. Můj pobyt v exilu je nucený, ale máme plnou svobodu rozvíjet svou lidskou osobnost, máme svobodu kulturní, náboženskou a politickou.

Můžeme se také zapojit do svobodné politické práce v zemi svého pobytu a pomáhat v boji za sociální spravedlnost ve světě. V exilu se můžeme seznámit s nejnovějšími myšlenkami o demokratických sociálních reformách a můžeme informovat lidi o nelidskosti a nereformovatelnosti komunismu.

Jsem přesvědčen, že jedna éra dějin končí a že je třeba připravovat základy nového sociálního řádu — opravdu lidského — v nové etapě dějin. Kritika komunismu a ostatních totalitních systémů je jistě nutná, ale nestačí zabránit, aby totalitní režimy získaly ve světě převahu. Úsilí o spravedlivý sociální řád, poukazování na nedostatečnost ideologií minulého století, které se snaží stále udržet, a zdůrazňování nutnosti vyšší mravní úrovně veřejného života, to vše jsou účinné bariéry proti rozpínatosti totalitních režimů a v takové politické práci by měl pomáhat každý exulant.

2) Nevěřím v železnou vývojovou zákonitost dějin v marxistickém pojetí a proto považuji přesné předpovídání budoucího vývoje za nemožné. Poněvadž formulujete svou otázku zcela správně, jak ASI se bude světová politika vyvíjet, pokusím se odhadnout pravděpodobný vývoj na základě celé řady současných ukazatelů. Domnívám se, že světová mravní a politická krise se bude rychle stupňovat a že po dalším u-

trpení a otřesných událostech nastane radikální obrát k lepšímu. Rychlý spád světových událostí mne utvrzuje v přesvědčení, že Československo a také Rusko budou před r. 2000 svobodnými a demokratickými zeměmi, že dojde postupně k utvoření západoevropské federace a demokratické středoevropské federace, které budou členy celoevropské konfederace. V Jižní a Střední Americe, v Africe a v Jihovýchodní Asii se rovněž utvoří větší federální a konfederální celky, poněvadž mále státy nemožnou soutěžit hospodářsky a v technologickém vývoji s velmocemi.

Velké utrpení lidí v komunistických zemích připraví půdu pro mravní a náboženskou obrodu a pro uskutečnění spravedlivého sociálního řádu, kde práce bude mít přednost před požadavky kapitálu a kde vlastnictví výrobních prostředků bude rozprostřeno pokud možno na všechny občany, čímž budou tendence k tvoření mocenských a hospodářských monopolů soukromých i státních kontrolovány.

Industrializace vývojových zemí pokročí podstatným způsobem a na světové scéně se objeví jako nové velmoci Brazílie a Indonesie a výše zmíněné oblastní federace a konfederace. Spojené národy budou muset mít v zájmu obecného dobra všelidské rodiny také určitou moc nařizovací, zejména v měnové politice, v hospodaření se surovinami a energií a v otázkách znečišťování prostředí.

Věřím, že evropská kultura bude ovlivňovat rozmach kultury asijských a afrických a zpětně kultury africké a asijské budou plodným přínosem pro evropskou kulturu v celosvětovém pluralitním systému, kde solidarita lidstva se bude více projevovat a svérázné hodnoty jednotlivých kultur se budou nejen udržovat, ale i prohlubovat a rozkvétat. Nebezpečí diktatur s novými ideologiemi — pravděpodobně rasově zabarvenými — a nebezpečí teroristických organizací nepo-

mine, ale bude v nepřímém poměru s mravní úrovní a vzdělaností lidu příslušné oblasti a s všeobecnou sociální spravedlností.

3) V r. 1975 mne překvapilo mnoho událostí: nedemokratické metody některých australských politiků, kteří spolupracují s komunisty, a jejich arogance na jedné straně a nedostatečná úroveň australských antikomunistů na druhé straně; dále mravní úpadek v politické praksi

Josef Josten, novinář, F.C.I. Londýn

1) Plní-li exulant v zahraničí ta předsevzetí, s nimiž odchází z domova, pak nemá čas. Bohužel jako celek a bez rezolutního, cílevědomého vedení, nemohu říci, že jsme splnili i jen část toho, co se od nás očekávalo. Chyběla nám jednota a všeobecně přijatelný pracovní plán. Nezbyvá, než aby každý jednotlivec působil na svoje okolí buď přímo nebo prostřednictvím různých dílčích exilových organizací. Vývoj je bohužel takový, že už odpadá námitka: "To, co se stalo u vás, se nemůže stát zde", t. j. v Německu, Americe, Británii a jinde. Už se to vlastně děje, zatím jen evolučně.

2) Jan Masaryk říkal: "Jenom synku neprorokuj". Tuším, že opakoval radu svého otce. Kdo je dnes s to říci, co se stane za rok nebo dokonce jaká bude situace za čtvrt století? Půjde-li to dnešní ce-

Jiří Novoveský, Amsterdam:

1) Říkat, že jsem se na emigraci těšil nebo se na ni připravoval v důsledku pražského jara, protože jsem věděl, že to dopadne jak to dopadlo, by bylo nerealné. (Závidím těm bystrozrakým, kteří v únoru 1968 věděli, že přijde okupace.) Je samozřejmé, že bych chtěl žít v zemi, kde jsem se narodil a odkud jsem musel odejít z obavy o svoji bezpečnost a proto, že jsem se nechtěl sklánět před těmi, kteří se dnes stali náměstky ve své vlasti. (A toto jsem přece jen předvídal po 21. srpnu.) Období od r. 1968, kdy jsem v emigraci, hodnotím kladně v tom, že se mi otevřel svět bez zábran, že mohu říkat své politické názory bez obav. Po-

v některých zemích svobodného světa, dělnické nepokoje v Číně, hrdinství ruských intelektuálů, vysoká mravní a odborná úroveň některých asijských odborářů, zoufalé snahy exilových a evropských komunistů "humanizovat" a zachránit takto ideovou zříceninu komunismu, a konečně ideová sterilita mnoha exilových antikomunistů a mnoha antikomunistických politiků evropských a amerických.

steu, mohlo by se ovšem stát, že se podobná otázka nebude moci předkládat veřejně. Když se mnoho nezmění a zbytek svobodného světa odrazí různé bolševické nápory, doma pak převládne netečnost a bude se usilovat jen o přežití. Národně i politicky to bude katastrofa.

3) O překvapení nebývá nouze. Mne a jistě většinu z nás překvapilo, jak Západ nalezl na sovětský manévr s Helsinkami. V oblasti za železnou oponou mne překvapilo, jak se Sověti zbavují hospodářských závazků vůči vykořisťovaným satelitům, kteří musejí různé suroviny jako na př. olej a pak hlavně obilí kupovat na Západě, ačkoliv mají jak potrubí tak překladiště, postavené obrovskými náklady, protože to mají dostávat na protiúčet ze SSSR. Západ na svůj kšeft se Sověty také doplácí.

byť zde na západě považuji za trvalý, protože jsem realista. Jak pomoci tomu, aby totalitní režimy nezískávaly ve světě převahu? Podívejte se: zde v Evropě je jen jeden totalitní režim — komunismus. Fašismus v Portugalsku zmizel, odchodem Francie se zdá, že zavládne i dobýš duch ve Španělsku. Fašismus se tedy neobjevuje a pokud se o něm píše, tedy z komunistického stanoviska: kdo nám šlape na paty, je fašista, kapitalista, měšťák, prostě "stoka národa", kterým výraz použil pro emigraci 1968 v pražském rozhlasu pan Roháček, bláhle paměti. A emigranti by měli dělat opak toho, co ve své velké většině dělají, (a což je

v komunistických rozpočtech dobře zakačkulováno) — měli by se více angažovat, neležet za kamny, nestarat se jen o své osobní pohodlí a blaho, hezkou dovolenou a pěkné auto; už proto ne, že by se mohlo stát, že by — právě proto, že nic jiného nedělali — mohli o vše znovu přijít. Na to už zapomněli? Jediněc není nic, ale z kapek je moře! 2) V odpovědi na tuto otázku musím rozlišit jasné přání od reality. Myslím si, že v období 3-7 let dojde v Československu k demokratizaci. Do 10ti let bychom měli jezdit volně, bez obav, podívat se domů. Ke změnám v Československu dojde pochopitelně na základě změny kremelského kurzu po odchodu Bežněva, neboť "hodný strýček" je ve skutečnosti velmi nebezpečný člověk západním demokraciím. Vcelku tedy soudím: odklon levičáků (ve své většině) od dosavadního tvrdého kurzu. Velmi ovšem záleží na tom, kdo bude pánem v Bílém domě a také vývoj v Jugoslávii po odchodu Tita sehraje svou roli.

3) Mnoho překvapení v tomto roce nebylo. Potěšilo mne upevnění politické pozice Poradního sboru v Mnichově, z emigrantských knih, které vyšly v r. 1975 cením nejvýše knihu dr. Kratochvíla "Žaluji" ("Vrátit slovo umlčeným") a Eisnerovu knihu "Chrám i tvrz".

Dr. Karel Wortner, farář, Frankfurt/M.

1) Můj život v Německu byl od věčnosti programován do posledních podrobností — včetně mých svobodných rozhodnutí. Nejpotřebnějším se mi zdá poznávat a uskutečňovat co nejdokonaleji ten věčný plán, nad nějž moudřejšího nelze vymyslet.

2) Lidsky posuzováno, by se asi mělo splnit tzv. proroctví slepého mládence o zániku Prahy, ale více věřím, že deset spravedlivých bylo s to zachránit Sodomu.

3) Nejvíce mě překvapilo jakostní vydání knihy Pavla Eisnera "Chrám a tvrz" ve Švýcarsku.

Naši novoroční ankety se účastní celá řada exilových osobností, spisovatelé, vědci, odborní pracovníci mnoha oborů. S otiskováním jejich odpovědí budeme v příštích číslech pokračovat. Konfrontace různých názorů bude naše čtenáře jistě zajímat . . .

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar

1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET — NEW YORK

Nejmodernější zařízení a vším pohodlím vybavená restaurace. • Nejjemnější československá kuchyně včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zajíc na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný pilsenský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hodnoční každý den "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P M Monday to Saturday. • O rezervaci volejte: VU 8-8506 — RH 4-9792

Kokořín, loupežníci a Mistr Jan Hus Jak vznikla Hynaisova opona

Kokořínské údolí, kraj podivuhodných bílých skal, malebných zákoutí a sotva slyšitelného ticha . . . jeskyně a rokle, potůčky a bažinaté skvrny na zeleném těle luk jsou věrohodnými kulisami pro báje o zakletých pokladech, stejně jako o úkrytech exulantů v době pobělohorské nebo tajném revolučním spolku, který se zde prý scházel před r. 1848. A docela přijatelně zní i pověst o Kokoříně jako nedostupném doupěti bandy loupežníka Petrovského.

První písemné prameny zaznamenávají na počátku 14. stol. dědičnou ves Kokořín, od roku 1406 už také hrad stejného jména. Vybudoval jej Hynek Berka z Dubé, jehož rod měl panství v držení déle než sto let. Roku 1611 Kokořín koupil Václav Berka z Dubé a Lipého, který na čas zaujímal významné místo v české historii: za vlády "zimního krále" Bedřicha Falckého (1619-20) se stal nejvyšším sudím a královým rádcem. Po bělohorské bitvě byl odsouzen ke ztrátě hrdla, cti a statků, ale včas ze země odjel a tak mohlo být přibito jen jeho jméno na černé tabuli k šibenici na Staroměstském náměstí.

Mnohá romantická pocestná duše pamatuje možná leckteré báje i pověsti a snad i dějiny, ba dokonce ji může být známo i to, že kokořínské skály jsou součástí někdejšího druhohorního moře, že tu a tam se objeví na odkopnutém kameni miliony let starý otisk měkkýše . . . Málokdo však ví, že s Kokořínem je spojena i zajímavá historie záchrany prvního originálu monumentálního obrazu Václava Brožíka (1851-1901) "Jan Hus před koncilím kostnickým", a kdo vůbec ví, že mistr vytvořil na toto téma dva obrazy?

Hrad byl do r. 1911 "Prastarou, malebnou ruinou." Následujících sedm let jej restauroval arch. Sochor za spoluúčasti Zikmunda Wintera, dr. Č. Zírta a prof. A. Sedláčka. Tehdejší majitel hradu baron Jan Špaček ze Star-

burgu potom v upravených prostorách zpřístupnil veřejnosti řadu zajímavosti z dějin Kokořínska, od archeologických vykopávek až po vzácné rukopisy Karla Hynek Máchy — část jeho deníku, počátek Máje, Cikánů a několik Máchových kreseb "hradů spatřených."

V roce 500. výročí upálení M. J. Husa — r. 1915 — otevřel Jan Špaček na hradě Husovu síň. V ní shromáždil originály i kopie spisů z Husovy doby a literaturu o něm, která byla vydána tehdy v jubilejním roce. Ozdobou a stěžejním exponátem síně byl právě první originál Brožíkova obrazu, který majitel hradu získal vlastně náhodou — koupil umělecké pozůstatosti od malířovy manželky. Návštěvníci síně měli možnost přímo na místě srovnávat, protože vedle Brožíkova obrazu (o rozměrech 6,5 x 4 m) byla vystavena zmenšená kopie druhého, umístěného na pražské Staroměstské radnici.

První obraz je ve svém celku přesvědčivější. Husova tvář prozrazuje hluboké duševní i tělesné utrpení, ale zároveň pevně odhodlání ve svých názorech setrvat. Čeští páni přítomní na koncilu stojí s tvářemi odvrácenými, jeden z nich ruku na meči. Zikmundův neblahý glejt leží pohozen na podlaze, Zikmund sám je zpodobněn na trůně bez znaků moci — insignií — jakoby do sebe zhroucen. Duchovní předseda koncilu, ostienský biskup,

sedí na mírně vyvýšeném místě pouze v křesle.

Druhý obraz zpodobňuje české pány čelem vpřed, ruce svěšené podél těla. Jan z Chlumu drží v ruce osudný císařský glejt, král Zikmund v postoji mocnáře třímá žezlo, na hlavě korunu. Ostienský biskup sedí pod honosným baldachýnem. Nejpodstatnější rozdíl však zaznamenává postava Mistra Jana: jeho tvář je méně výrazná, konvenčnější, celkově rezignovanější.

Kokořínské údolí, duté skály, rokle a hrad opředený tajemstvím se v průběhu druhé svět. války změnil i v útočiště ilegálních pracovníků. Na hradě našel občas přístřeší i leckterý nocležník, pro kterého noc strávená v bezpečí znamenala mnohdy záchranu života.

Bylo třeba však myslet i na kulturní hodnoty, které hrad ukrýval. Už na počátku něm. okupace se kastelán rozhodl k záchranné akci. Společně s Karlem Kubátem a Jiřím Bayerem shromáždili vzácné Máchovy rukopisy, bylo jich mnohem více, než bylo vystaveno, staré kancionály, Chetčického "Siet' viery pravé" psanou rukou jeho bratra a další písemnosti, a dali je zazdít v podkroví Husovy síně. V hradních prostorách byly ukryty zbraně a výzbroj čs. armády.

S Brožíkovým obrazem to bylo značně složitější. Německá správa o něm věděla, i když neznala jeho pravou cenu, protože v pojistném protokolu byla záměrně uvedena menší hodnota. Ale záchrancí díla přišli na dobrý nápad. Z Mělníka získali potvrzení o havarijním stavu hradu a objekt byl na podzim 1944 uzavřen. Husově síni pak vévodilo lešení, obraz chránily závěsy a práce "pokračovaly" úspěšně tak hlemýždím tempem, že hrad byl zpřístupněn až po konci války. Vzácný obraz, který má pro náš národ nesmírnou uměleckohistorickou cenu, je nyní umístěn v reprezentačních prostorách Pražského hradu.

Jan Ryba

Dobrá úroda zeleného zlata

Až 38 celních centů z hektaru sklídili chmelaři, kteří chmelovou révu uměle zavlažovali, ale i celkově byla loňská úroda chmele výborná co do množství i kvality. V současné době exportuje ČSSR chmel do šestapadesáti zemí světa.

Dálkové studium

pro členy loutkářských oborů organizuje Krajské kulturní středisko v Brně. Akce má značný úspěch.

Nejen životy umělců, ale i historie jejich jednotlivých děl bývá zajímavá. Vzpomeňme Myslbekova Svatého Václava, výzdoby Národního divadla nebo samotné Hynaisovy opony.

Když za katastrofálního požáru ND shořela i Ženiškova opona, proti níž bylo ostatně mnoho námitek, jednal s ním sice stavební odbor o úpravách původního námětu, ale pomýšlel již zřejmě na to, že zadá novou oponu Hynaisovi, s podmínkou, že použije motivů svého předchůdce. Vojtěchu Hynaisovi nebylo ještě celých třicet let, ale měl už za sebou několik vynikajících výkonů: v šestnácti získal na vídeňské Akademii zlatou medaili za "Herkula v kolébce", ve dvaceti římské stipendium za konkurzní skicu "Muka sv. Víta", ve čtyřicetiletém odjizdi na patnáct let do Paříže, kde je příznivě přijato už jeho první dílo vytvořené v novém prostředí, "Madona se sv. Albertinou", v šestadvaceti se účastní soutěže na výzdobu schodiště a královské lože v ND a to vítězně, což jistě také přispělo k tomu, že mu byla zadána opona.

Hynais odmítl použít Ženiškovy motivy a výbor na jeho podmínky přistoupil — snad i proto, že práce měla být hotova za devět až dvanáct měsíců. Konečně ani honorář neodpovídal uměleckým nárokům: v deseti tisících zlatých bylo započítáno i plátno a barvy, a honorář měl být vyplacen ve třech splátkách. Plátno dodala pařížská firma, na nádvoří čes-

ké techniky byla postavena velká bouda, která měla sloužit jako ateliér, ale Hynais si stěžoval, že dovnitř fouká, takže se plátno vzdouvá, vniká tam slunce a ke všemu zde měl dílnu i sochař Schnirch, což by rušilo klid. Hynais dokonce slevil z honoráře tisíc zlatých, jen aby měl ateliér podle svého přání a tam pak skutečně se svými dvěma pomocníky namaloval oponu za pouhé tři měsíce. Výbor však měl výhrady, nutil Hynaise, aby ji přepracoval, ale našťásti se zakrátko otvíralo Národní divadlo, takže na nějaké opravy už nebyl čas; i tak se veřejnosti leccos nezdálo, a ve všem všudy nechápal umělce ani jeho zastánce a vykladač dr. M. Tyrš.

"Myšlenku alegorického obrazu opony vnukla umělci obětavost všech vrstev národa, která umožnila zničené velké dílo obnovit tak záhy. Proti Alšovi, Ženiškovi a Tulkovi, kteří ve freskové výzdobě divadla navazovali na tradici mánesovskou, Hynais uplatňuje v oponě novější vymoženost, světelné malby francouzské a do alegorie vnáší určitý stupeň realizmu." Nejspíš právě tento nový výtvarný názor nejvíce veřejnost mátl. Vojtěch Hynais (1854-1925), od jehož smrti nás dělí padesát let, pomáhal u nás prosazovat realizmus, když byl povolán z Paříže jako profesor na pražskou Akademii a "sám jej dovedl ke konci století až k pomezí impresionismu."

W. Žitný

Ověřené překlady

z české do německé řeči a obráceně

E. NEUMANN

soudem zmocněný překladatel

4 D Ü S S E L D O R F

Düsseldorferstr. 39

Tel. (91) 35 89 60

Zájemcům o něm super 8 mm filmy nabízím z mého katalogu (podrobný zašlu na požádání)

ČERNOBÍLÉ

Procházka Prahou	93 m	DM 65,—
Pražské zahrady	42 m	DM 30,—
Zoo Praha	56 m	DM 40,—
Vánoční sen	66 m	DM 45,—
Pan Prokouk v pokušení	50 m	DM 35,—

BAREVNÉ

Jak šli nadělovat	44 m	DM 44,—
Krtek a ježek	55 m	DM 55,—
Krtek a žvýkačka	44 m	DM 44,—
Krtek v zoo	33 m	DM 33,—
Medicína	55 m	DM 55,—

Jednotlivým zájemcům i klubům dobírkou zasílá

ROSTISLAV NETOPIĚ

D 8018 HAAR BEI MÜNCHEN

Hans Stiessberger Str. 8, B R D

INDEX PRO VÁS VYDAL:

	DM:
Příběhy ze župlat (autofi z domova)	14,20
Naděžda Mandelštamová: Konec naděje	14,—
Ota Filip: Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy (4 díly, cena 1 svazku)	11,20
Z. a R. Medvěděv: Kdo šli?	9,90
Julius Firt: Osudy a politika	14,—
Pavel Tigrid: Politická emigrace v atomovém věku	11,50
Karel Michal: Rodný kraj	11,—
Nikolaj Terlecký: Pláž u San Medarda	13,50
Žinka Rybáková: Útek z rekreace	14,—
Vladimíra Čerepková: Ztráta řeči (poezie)	6,40
Josef Lederer: Sopka Islandská (poezie)	6,40
František Listopad: Černý, bílý, neví (poezie)	6,40
Bohumil Štěpán: Vynálezy (koláže)	10,40
Ivan Sviták: Dialektika moci	13,40
Arnošt Lustig: Ulice ztracených	13,10
Motázky z Ruzyně	6,40
Jiří Hochman: Kronika mistodržení v Čechách (il.)	13,40
A. Lidín: Trpaslík na houpačce	12,20
Jan Beneš: Až se se mnou vyspíš budeš plakat	13,—
Ladislav Grosman: Nevěsta	11,20
Julius Firt: Knihy a osudy	14,65
Egon Hostovský: Osvoboditel se vrací	12,20
Andrej Amalrik: Dožije se SSSR roku 1984?	8,40
Sborník: Systémové změny	10,65
A. Ostrý: Československý problém (rozebráno)	16,65
Karel Kryl: Knížka (rozebráno)	8,40
Radoslav Selucký: Východ je Východ (rozebráno)	12,65
Ladislav Mňačko: Súdruh Muenchhausen (—)	14,65
Gabriel Laub: Největší proces dějin	11,40
Jiří Hochman: Jelení Brod (rozebráno)	12,40

INDEX, 5 Köln 41, Postfach 410311
Bundesrepublik Deutschland